

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

ศิรินทร คงเรืองศรี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2561

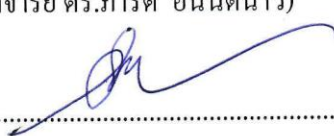
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ศิรินทร ดงเรืองศรี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวี)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวี)

.....กรรมการ
(ดร.สถาพร พงษ์พิบูล)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุวรรณ์เรืองชัย)
วันที่ 25 เดือน 6/2561พ.ศ. 2561

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวิ
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.สถาพร พุฒพิทกุล กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา
แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่
ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้
ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในงานนิพนธ์เล่มนี้ ที่ได้ให้ความกรุณา
และความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณข้าราชการครู
และบุคลากรในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ทุกท่านที่ได้มีส่วนใน
ความช่วยเหลือในครั้งนี้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ เพื่อนสนิท ญาติพี่น้อง และผู้ที่เคารพรัก
ทุกท่าน ที่คอยเป็นกำลังใจ ให้ความรัก ความห่วงใย คอยให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย
ในการดำเนินงานครั้งนี้จนสำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่บุพการี
บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และ
ประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

ศิรินทร ดงเรืองศรี

57921087: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพภายใน/ กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

สิรินทร ดงเรืองศรี: การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียน
นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 (THE PROCEDURE
OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN THE NIKHOMPOTTHANA SCHOOL
CLUSTER UNDER THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 1) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ภารดี อนันต์นาวิ, กศ.ด. 93 หน้า, ปี พ.ศ. 2561.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม
การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง .27 - .73 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .94
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบ
ค่าที (t -test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาด
ของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

57921087: MASTER OF EDUCATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION AND MANAGEMENT)

KEYWORDS: INTERNAL QUALITY ASSURANCE/ NIKHOMPHATTHANA DISTRICT CLUSTER/ RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

SIRINTORN DONGRUANGSRI: THE PROCEDURE OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN THE NIKHOMPUTTHANA SCHOOL CLUSTER UNDER THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1. ADVISOR: PARADEE ANANNAWEE, Ed.D. 93 P. 2018.

This research aims to study and compare the procedure of internal quality assurance in Nakhomphatthana district cluster under Rayong Primary Educational Service Area Office 1. The samples were 175 teachers in Nakhomphatthana district cluster under the procedure of internal quality assurance in the Nakhomphatthana school cluster under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1. The instruments used in this study was a 5 point rating-scale asking questions concerning questionnaire about the procedure of internal quality assurance. The item discrimination power was between .27 - .73, and the reliability was .94. The statistics used to analyze the data was Mean, Standard Deviation, and *t*-test.

The findings were as follow:

1. The procedure of internal quality assurance in Nakhomphatthana district cluster under Rayong Primary Educational Service Area Office 1, in overall and each espact, was rated at a high level.

2. Procedure of internal quality assurance in Nakhomphatthana district cluster under Rayong Primary Educational Service Area Office 1 as rated by teachers with different work experiences and those who were working in different size of school showed no statistical significance differences.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
สภาพโดยทั่วไปของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1.....	10
หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	13
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	21
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	77
ภาคผนวก ก.....	78
ภาคผนวก ข.....	82
ภาคผนวก ค.....	91
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	93

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	39
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	45
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	46
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....	47
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....	48
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ.....	49
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....	50
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา.....	51
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการประเมินคุณภาพภายใน.....	52
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการจัดทำรายงานประจำปี.....	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	54
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	
12	55
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประสิทธิภาพ.....	
13	56
เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตาม ประสิทธิภาพทำงาน.....	
14	57
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	
15	58
การทดสอบค่าที่เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	
16	92
ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการดำเนินการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1.....	

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5

.....

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาและสร้างความสำเร็จของบุคคล ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และความสามารถ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ เป็นการเตรียมคน เพื่อสร้างสังคมให้รองรับกับการเปลี่ยนแปลง การศึกษาจึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็น ในการพัฒนาคนแบบยั่งยืน (สมยศ มัทธโนบล, 2546, หน้า 11) ซึ่งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้มุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ และการให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อพัฒนาคนดังกล่าว ยังได้ปรากฏเด่นชัดในการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้ระบุวิสัยทัศน์ของหลักสูตรไว้ว่า “มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่ง เป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ” จากความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนดังกล่าว และเพื่อให้การจัดการศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการ และเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงมีความจำเป็น ที่จะต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทย โดยเริ่มจากสถานศึกษาทุกแห่งนั้น ดำเนินการพัฒนา คุณภาพของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 3)

การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาผสมผสาน อยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มี คุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด และเพื่อเป็นหลักประกันว่าสถานศึกษาสามารถ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีศักยภาพในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย และผู้เรียน ทุกคนมีความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานการศึกษา อย่างแท้จริง (บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร, 2551, หน้า 2)

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ นำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานการศึกษา และมีความยั่งยืนในคุณภาพ โดยกำหนดไว้ในหมวด 6 มาตราที่ 47 บัญญัติไว้ว่า “ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” และมาตรา 48 บัญญัติให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเป็นองค์กรมหาชน เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องได้รับการประเมินอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกๆ 5 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 2-4) ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษานั้นได้กำหนดเพื่อให้สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการพัฒนาและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ใช้กระบวนการบริหารที่ดี สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการบริหารและจัดการศึกษา โดยมุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นการประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาไทยในการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษา จะสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 6)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและลักษณะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมจะเห็นได้ว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในหน่วยงานเป็นสำคัญ (อุทุมพร จามรมาน, 2541, หน้า 17) ทั้งผู้บริหารและครูภายในโรงเรียน นอกจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรแล้ว ยังต้องอาศัยการประสานความร่วมมือของบุคลากรภายในองค์กรในลักษณะการทำงานเป็นทีม ซึ่งมีความจำเป็นในการพัฒนาองค์กรตามแนวทางของการประกันคุณภาพการศึกษา บุคลากรเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะนำองค์กรก้าวสู่คุณภาพและมาตรฐานตามนโยบายและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ (ศรีนวล แก้วประดิษฐ์, 2551, หน้า 2)

สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ประกอบด้วย โรงเรียนในสังกัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอนิคมพัฒนา จำนวนโรงเรียน 12 โรงเรียน จำนวนครู 320 คน และจำนวนนักเรียนเรียน 5,944 คน เป็นโรงเรียนที่สอนระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา (ขยายโอกาส) โรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่การเกษตร สวนผลไม้ และยางพารา รวมถึงแหล่งท่องเที่ยว และโรงงานอุตสาหกรรม มีอัตราการย้ายเข้าออกของนักเรียนสูง และโรงเรียนทั้ง 12 โรงเรียนได้ผ่านการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ประจำปี พ.ศ. 2558 โดยสถานศึกษาเป็นผู้ประเมินตนเอง โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ติดตามและตรวจสอบ มีผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 อยู่ในระดับดีมากและดีเยี่ยม ซึ่งสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพต่อไปอย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 จะมีระดับคุณภาพผ่านเกณฑ์แล้วก็ตาม จากข้อมูลการรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนมากจะเป็นการรายงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งไม่ครอบคลุมตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กฎกระทรวงกำหนดไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1, 2555, หน้า 12-13)

จากสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานและพัฒนาระบบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และเพื่อกระตุ้นให้โรงเรียนมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง และพร้อมที่จะรับการประเมินภายนอกได้อย่างมั่นใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงานและขนาดของสถานศึกษา

คำถามของการวิจัย

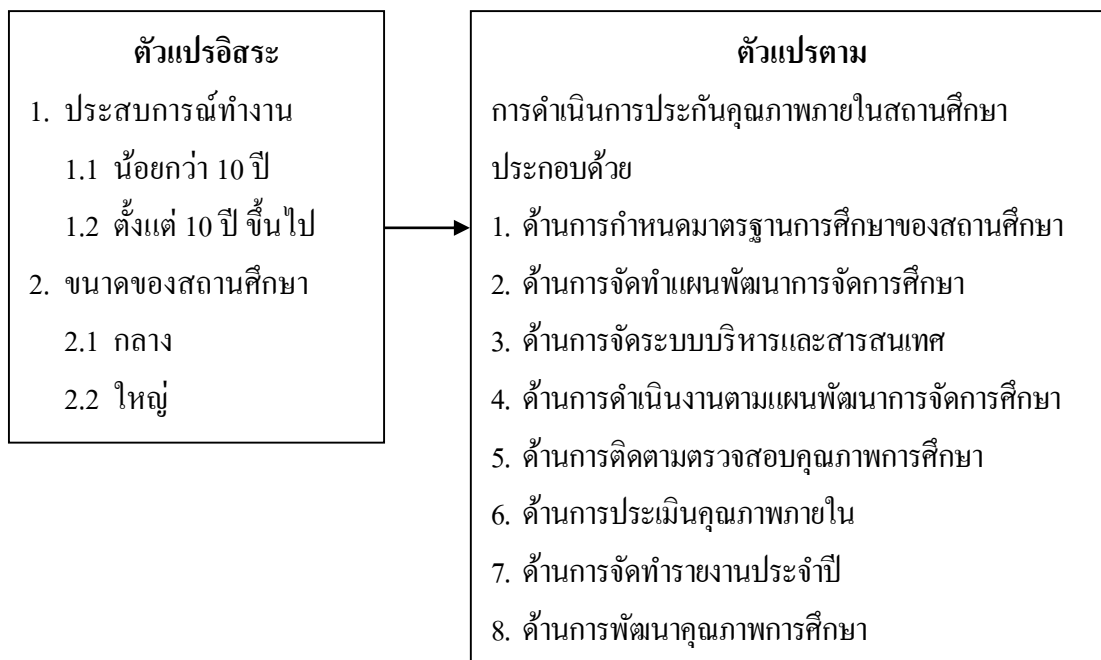
1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงานและขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงานและขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ผู้วิจัยศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบความคิดการวิจัย ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 6) มี 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยศึกษาและเปรียบเทียบตามประเภทการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้ทราบถึงการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อวางแผนปฏิบัติงาน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 มี 8 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

- 1.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 1.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 1.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายใน
- 1.7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปี
- 1.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 12 โรงเรียน มีครูจำนวน 320 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำนวน 175 คน ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 ประสบการณ์ทำงาน

3.1.1.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.1.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.1.2 ขนาดของสถานศึกษา

3.1.2.1 กลาง

3.1.2.2 ใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ตามระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาของกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 มี 8 ด้าน ประกอบด้วย

3.2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

3.2.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

3.2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

3.2.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

3.2.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายใน

3.2.7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปี

3.2.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือ โดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ และการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบ การบริหารจัดการ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการโดยการกำหนดวิสัยทัศน์ การจัดโครงสร้างการบริหาร การจัดการ การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับศักยภาพ ภาระและปริมาณงาน ใช้หลักการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วม ตรวจสอบและถ่วงดุลการทำงานทุกด้าน

2.2 ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง มีการดำเนินการจัดทำแผนที่พัฒนาอย่างเป็นระบบบนพื้นฐาน ข้อมูลของสถานศึกษาประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับ ร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของ แต่ละกิจกรรมที่กำหนด อย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษา

2.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การทำจัดโครงสร้าง การบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงาน ทุกคนมีส่วนร่วมและมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกำหนดแนวทางให้ความเห็นและข้อเสนอแนะและแต่งตั้งคณะ บุคคลทำการตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษา และจัดให้มีข้อมูลที่เพียงพอในการ ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและแผนพัฒนา

2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การกำกับ ติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ที่กำหนดไว้โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ชัดเจนครอบคลุมงาน/ โครงการของสถานศึกษา

2.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบและทบทวนภายใน โดยบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการและการตรวจสอบและทบทวนจากหน่วยงานต้นสังกัด

2.6 การประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน โดยสถานศึกษาเองหรือการประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และร่องรอยหลักฐานที่ตรวจสอบได้

2.7 การจัดทำรายงานประจำปี หมายถึง การนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายในและภายนอกมาประมวลรายงานผลการพัฒนาคุณภาพประจำปี การศึกษา ซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพต่อไป

2.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย

3. ครู หมายถึง ครูผู้สอนในหรือบุคลากรที่ปฏิบัติงานการสอนและสนับสนุนการสอนของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

4. กลุ่มโรงเรียน หมายถึง กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 คือ โรงเรียนที่เปิดทำการสอน จำนวนทั้งสิ้น 12 โรงเรียน จำนวนครูทั้งหมด 320 คน ดังนี้ โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 1 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 2 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 3 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 5 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 6 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 7 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 9 โรงเรียนวัดมาบข่า โรงเรียนบ้านหนองระกำ โรงเรียนวัดกระเฉก และโรงเรียนวัดชากผักกูด

5. ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานหน้าที่สอนในโรงเรียนของครูก่อกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยผู้วิจัยจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

5.1 น้อยกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานหน้าที่สอนในโรงเรียนของครูตั้งแต่ครั้งแรก จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลาน้อยกว่า 10 ปี

5.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานหน้าที่สอนในโรงเรียนของครูตั้งแต่ครั้งแรก จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลามากตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

6. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดขนาดสถานศึกษาตามการแบ่งของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- 6.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คน ลงมา
- 6.2 สถานศึกษาขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
- 6.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป
7. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนรัฐบาลกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1
8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่มีภารกิจรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครอบคลุม 5 อำเภอในจังหวัดระยอง ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง อำเภอบ้านฉาง อำเภอบ้านค่าย อำเภอปลวกแดง และอำเภอนิคมพัฒนา ภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสรุปเป็นสาระสำคัญ นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพโดยทั่วไปของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
2. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพโดยทั่วไปของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย อำเภอเมืองระยอง อำเภอปลวกแดง อำเภอนิคมพัฒนา อำเภอบ้านค่าย และอำเภอบ้านฉาง ในปีการศึกษา 2558 มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 147 แห่ง แบ่งออกเป็นสถานศึกษารัฐบาล 116 แห่ง และสถานศึกษาเอกชน จำนวน 31 แห่ง ได้กำหนดกรอบและหลักในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1, 2556)

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เป็นองค์กรชั้นนำในการบริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มาตรฐาน บริการเป็นเลิศสู่ประชาคมอาเซียน

นิยามวิสัยทัศน์

1. องค์กรชั้นนำ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 มีการบริหารจัดการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีเครือข่ายทางการศึกษา ใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการบริหาร การจัดการ และการสื่อสารอย่างรวดเร็วทันสมัย

2. บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มาตรฐาน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 บริหารจัดการโดยยึดมาตรฐานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 5 มาตรฐานและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. บริการเป็นเลิศ หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเต็มใจ บริการงานในหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง เท่าเทียม และเป็นกัลยาณมิตร

4. คู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดจัดการเรียนรู้ที่เน้นบริบทของ ประเทศในประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา สังคม ประเพณีวัฒนธรรม การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ อาชีพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ เพื่อสร้างความร่วมมือ ช่วยเหลือ การแลกเปลี่ยนการแข่งขันพร้อมคู่ ประชาคมโลกต่อไป

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ผู้เรียนมีคุณภาพ มาตรฐาน เน้นการศึกษาสู่อาชีพ และมีศักยภาพในการแข่งขันในประชาคมอาเซียน

2. จัดระบบการบริหารจัดการให้ทันสมัยตามหลักธรรมาภิบาล

3. จัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

4. พัฒนาบุคลากรให้เกิดความตระหนักจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี

กลุ่มงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 แบ่งกลุ่มงานในสังกัดตามขอบข่าย ของงานที่รับผิดชอบเพื่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เป็น 10 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 2) กลุ่มนโยบายและแผน 3) กลุ่มบริหารงานบุคคล 4) กลุ่มอำนวยการ 5) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา 6) กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน 7) กลุ่มตรวจสอบภายใน 8) กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ 9) วินัยและนิติกร และ 10) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษา ซึ่งงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้นอยู่ใน ขอบเขตความรับผิดชอบของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

วิสัยทัศน์ ภารกิจ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล นักเรียนทุกคนต้องอ่านได้ เขียนคล่อง คิดเป็น เน้นคุณธรรม 8 ประการ ประสานความร่วมมือ ยึดถือความถูกต้องเป็นธรรม ก้าวล้ำนำสมัย ใส่ใจเทคโนโลยี”

คำขวัญ และปรัชญา “การศึกษาพัฒนาคน คนพัฒนาชาติ มุ่งหวังให้คนในชาติมีความรู้ คู่คุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคม”

กลุ่มงานภายในแบ่งเป็น กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร กลุ่มงานส่งเสริมระบบประกัน กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาสื่อ กลุ่มงานวัดผลและประเมินผล กลุ่มงานเลขานุการ เจ้าหน้าที่กลุ่มงานธุรการ

สำหรับขอบข่ายงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 มีดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1, 2554, หน้า 2-13)

1. การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษา

1.1 ศึกษา ระบบหลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทางการปฏิบัติ ตลอดจนกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

1.2 ศึกษา ค้นคว้า หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการจัดการศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา และมาตรฐานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2553 ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง รวมทั้งการกำหนดตัวบ่งชี้เกณฑ์ในการแปลผล การตัดสินใจ การผ่านมาตรฐาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา

1.5 ร่วมกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา

1.6 นิเทศ ติดตาม พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.7 สรุปรายงานผลการดำเนินงาน และจัดทำเอกสารเผยแพร่การดำเนิน/ วิธีการปฏิบัติที่ดี

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2.1 วางแผนและจัดทำระบบการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 นิเทศบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ดำเนินการตรวจสอบประเมินคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย 3 ปี ต่อ 1 ครั้ง นิเทศ ติดตาม ประเมินระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

อย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์ผลการตรวจสอบ การประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.4 ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ พัฒนาสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ อย่างเป็นระบบทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

2.5 จัดทำ จัดหา เผยแพร่ ระบบสารสนเทศผลการประเมินคุณภาพ นวัตกรรมเพื่อ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.6 ประสานงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ส่งเสริมสถานศึกษาให้ พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

2.7 สรุปรายงานผลการดำเนินการ จัดทำเอกสาร เผยแพร่ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศและ นวัตกรรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 มีโรงเรียนรัฐบาลในสังกัด จำนวน 116 แห่ง เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 4 แห่ง โรงเรียนขนาดใหญ่ 12 แห่ง ขนาดกลาง 74 แห่ง และขนาดเล็ก 26 แห่ง ได้ให้ความสำคัญสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งตามแนวคิด หลักการ กฎกระทรวง และวิธีการประกัน คุณภาพภายในที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีการกำหนดกลุ่มงานในสังกัด เพื่อรับผิดชอบ งานการประกันคุณภาพ โดยให้กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเป็นผู้ดูแล รับผิดชอบ สนับสนุน ส่งเสริม นิเทศ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

ในทางการศึกษามีนักวิชาการ สถาบัน และหน่วยงานทางการศึกษา ได้ให้ความหมาย ของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้สอดคล้องกัน ดังนี้

รุ่ง แก้วแดง (2544, หน้า 171) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือ การปฏิรูป การเรียนรู้ ปฏิรูปการสอน ปฏิรูปการบริหารมีบันทึกทุกสิ่งไว้ และคณะหรือผู้ประเมินภายนอก จะเข้าไปตรวจร่องรอยหลักฐานของการปฏิรูปการเรียนรู้ปฏิรูปการสอน ปฏิรูปการบริหารที่ สถานศึกษาได้บันทึกไว้ทุกเรื่อง สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประกันคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ผู้เรียนเป็นที่ตั้ง ประเมินจากผู้เรียนเป็นหลักประเมินทุกสิ่งทุกอย่างจาก ผู้เรียน

กมล ภูประเสริฐ (2545, หน้า 34-35) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการที่วางแผนไว้อย่างเป็นระบบในการพัฒนางานอันเป็นภารกิจปกติของ สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้อาศัย ความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีแนวทางการดำเนินการที่สอดคล้องกับการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษา

จำรัส นองมาก (2545, หน้า 11) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ถ้าเป็น การประกันคุณภาพภายในดำเนินการโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดมีหน้าที่กำกับดูแล สถานศึกษานั้น ถ้าเป็นการประกันคุณภาพภายนอกประเมิน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549, หน้า 1) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน มีจุดหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพให้เกิดแก่ผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข สนุกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการ บริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้อง โดยมีการทำงานครบวงจรและ ทำงานอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของการ ประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติ ของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับ บริการโดยตรง คือผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อมคือสถานประกอบการ ประชาชน และสังคม โดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บน พื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่มีคุณภาพ

วารินทร์ สิ้นสูงสุด (2553, หน้า 5) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็น การประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน สถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือหน่วยงาน โดยต้นสังกัดมีหน้าที่กำกับดูแล สถานศึกษา

ชมรมพัฒนาความรู้ด้านกฎหมาย (2555, หน้า 31) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบของสถานศึกษาจากภายในของ โรงเรียน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ดูแลสถานศึกษานั้น ดังนั้น การที่โรงเรียนประเมินตนเองและสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดประเมินมาตรฐาน โรงเรียน จึงเป็นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สุชาติ เสนาดี (2553, หน้า 60) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ

จำรัส นองมาก (2554, หน้า 2) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าถ้าทำตามกระบวนการที่กำหนดนี้แล้วการศึกษาก็จะมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2553, หน้า 1-2) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพของการจัดการศึกษา โรงเรียนจะต้องแสดงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้ปกครอง นั่นคือ ผลผลิต ตัวนักเรียนต้องตอบสนองต่อลูกค้า และเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

นิติธร ปิลวาสน์ (2556, หน้า 1) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติภารกิจหลักอย่างเป็นระบบตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ และเฉลิมชัย หาญกล้า (2554, หน้า 37) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือกลไกหรือกระบวนการในการจัดการศึกษา ที่ได้มีการวางแผนและจัดระบบไว้เป็นอย่างดี ซึ่งทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าจะนำไปสู่การได้ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีมาตรฐานตามที่กำหนดไว้

จากความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นการดำเนินการจัดกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือหน่วยงาน โดยต้นสังกัดมีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น เป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ให้เห็นว่าการดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

การประกันคุณภาพทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

รัฐได้กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ โดยส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยกำหนดไว้ในหมวด 6 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่าให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก การประกันคุณภาพภายใน ดำเนินการโดยสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพ ซึ่งจะได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี สถานศึกษาต้องจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่มีข้อมูลแก่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อทำการประเมินคุณภาพภายนอก หากสถานศึกษาใดมีผลการประเมินภายนอกไม่ได้มาตรฐาน ให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขในระยะเวลาที่กำหนด สาระบัญญัติในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ปรากฏในมาตรา 47 ถึง มาตรา 51 แต่ละมาตรา แสดงให้เห็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของสถานศึกษา ดังนี้ (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 24-26)

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรานี้ กล่าวถึงความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพที่จะนำมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของ สถานศึกษา ระบบการประกันคุณภาพมีสองลักษณะ คือ การประกันคุณภาพภายในและการประกัน คุณภาพภายนอก ซึ่งรายละเอียดในเรื่องของระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สถานศึกษาจะต้องตระหนักและทำความเข้าใจเป็นเบื้องต้น เกี่ยวกับประเด็นที่กล่าวถึง การประกันคุณภาพ กับการพัฒนาคุณภาพ ซึ่งทั้งสองสิ่งเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ถ้าสถานศึกษามุ่งที่จะพัฒนา ก็ต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง สถานศึกษาที่สนับสนุนและดำเนินการในเรื่องการประกันคุณภาพ ก็เพื่อหวังผลในเชิงพัฒนาเป็นสำคัญ การประกันคุณภาพจึงไม่ใช่เรื่องที่หวังจะให้ได้ประกาศนียบัตร หรือหนังสือรับรอง หรือให้ต้นสังกัดยอมรับ โดยที่คุณภาพไม่ปรากฏในสถานศึกษาหรือผลผลิต ไม่เป็นที่พอใจของผู้รับบริการ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาจึงต้องมองความสัมพันธ์ระหว่าง การประกันคุณภาพและการดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดผลต่อการพัฒนามากกว่าการนำ หลักฐานมาแสดงว่าได้รับการประกันคุณภาพแล้ว การประกันคุณภาพตามนิยามในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นเรื่องของการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อต้องการให้สถานศึกษาทราบว่า

จุดเด่นและจุดด้อยในเรื่องไหน เพียงใด เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขให้สามารถจัดการศึกษาให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินภายนอก การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามแนวทางที่กำหนดในมาตรานี้ แยกกล่าวเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ
2. ต้องดำเนินการต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารปกติ
3. ต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ

เปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา และเตรียมรับการประเมินภายนอก

การประเมินคุณภาพภายในเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามากที่สุด ถ้าสถานศึกษาดำเนินได้ครบถ้วนและถูกต้องตามแนวทางดังกล่าว สถานศึกษานั้นจะอยู่ในสภาพที่ได้พัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นผลให้การดำเนินการเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในหมวดที่ว่าด้วยมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่ก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคแต่อย่างใด

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (เกณฑ์กำหนดเวลาการประเมินในรอบแรกตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา 72 ให้มีการประเมินภายนอกครั้งแรกภายในหกปี นับแต่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จะต้องจัดทำรายงานผลการประเมินสถานศึกษาเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสถานศึกษาที่ถูกประเมินและต้นสังกัดของสถานศึกษาที่ถูกประเมิน รวมทั้งจะต้องเปิดเผยรายงานให้สาธารณชนทราบด้วย รายงานการประเมินนี้จะต้องเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะได้ทราบว่าตัวเองมีจุดเด่นและจุดด้อยในเรื่องใด

ควรปรับปรุงอย่างไร ดันสังกัดได้ทราบว่าสถานศึกษาในความรับผิดชอบอยู่ในสภาพเช่นไร ต้องส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องอะไรบ้าง อย่างไร สาธารณชน โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียนจะได้ทราบการดำเนินงานของโรงเรียน หากมีสิ่งใดที่จะช่วยเหลือหรือให้การสนับสนุนจะช่วยเหลือ และในขณะเดียวกันจะช่วยติดตามการปรับปรุง แก้ไขสิ่งที่โรงเรียนได้รับคำแนะนำให้ปรับปรุง แก้ไขอีกทางหนึ่งด้วย

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติม ในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอก ที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น สาระในมาตรานี้เป็นบทบังคับให้สถานศึกษา สนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอก ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 49 กล่าวคือ สถานศึกษาจะต้องเตรียม เอกสารหลักฐาน บุคลากรในโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกัสถานศึกษา เพื่อให้ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมการประเมินคุณภาพภายนอก ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษามอบหมายให้เป็นผู้ประเมิน สถานศึกษาขอร้อง สถานศึกษาจะปฏิเสธการปฏิบัติงานของผู้ทำหน้าที่ประเมินภายนอก ตามที่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพกำหนดไม่ได้ หากแต่จะต้องอำนวยความสะดวก ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามขั้นตอนและกระบวนการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 51 ในกรณีที่มีผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใด ไม่ได้มาตรฐานตามที่ กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุง แก้ไขการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา ในแต่ละมาตรฐานจะมีเกณฑ์เพื่อการพิจารณาว่าคุณภาพอยู่ในระดับใด หากประเมินแล้วเรื่องใดยังไม่ผ่านเกณฑ์ ผู้ประเมินจะเสนอแนะให้สถานศึกษาปรับแก้ และใน บางเรื่องหากปล่อยไว้จะเป็นอันตรายเกิดผลเสียหายต่อสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาจะ กำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการแก้ไขไว้ด้วย และเมื่อสถานศึกษาได้รับทราบข้อเสนอแนะจะต้องรีบ ดำเนินการแก้ไขทันที หากมิได้ดำเนินการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จะรายงานต้นสังกัดสถานศึกษานั้นในระดับสูงขึ้นไป เพื่อให้การดำเนินการในสายบังคับบัญชาต่อไป

สรุปได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถานศึกษา จะเห็นว่าในมาตรา 47 เป็นการกล่าวเริ่มต้นในเรื่อง ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มาตรา 48 กล่าวถึงการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นเรื่องของหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา มาตรา 49 กล่าวถึงการประกันคุณภาพภายนอกเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์การมหาชน มาตรา 50 ให้อำนาจผู้ประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา ในการขอข้อมูลและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ จากสถานศึกษา เพื่อประโยชน์ในการประเมินภายนอก และมาตรา 51 เป็นบทบังคับสถานศึกษาให้ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังดำเนินการไม่บรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด การดำเนินการดังกล่าวเป็นกลไกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย จะต้องมีองค์กระจัดประเทศที่จะต้องดำเนินการในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน ซึ่งดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงาน ผู้บริหารต้องตระหนักและเข้ามาส่งเสริม สนับสนุนในการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมพร้อมให้มองเห็นคุณค่าและมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษาโดยมีการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้หลักการไว้ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546, หน้า 9) ได้กำหนดหลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพไม่ใช่จับผิด เป้าหมายอยู่ที่ผู้เรียน
2. บริหารจัดการตามปกติไม่ได้แยกส่วนการดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่ายนับตั้งแต่ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 10-11) ได้กำหนดหลักการของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาไว้ 3 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหน้า โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาไม่ใช่เป็นของกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติ โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าหมายวางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 3-6) ได้ให้หลักการในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามี 3 ประการ คือ

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้อิสระแก่ผู้สอนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร ให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงตนเองรับผิดชอบ และจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสังคมให้มากที่สุด

2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ คณะทำงานของสถานศึกษา ร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาโดยรวม

3. การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อพัฒนาพร้อมกัน และเพื่อการติดตามตรวจสอบการดำเนินการของสถานศึกษาว่าสามารถนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่ จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าวสถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (School improvement plan) เลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสม และสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์ เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

จากการศึกษาหลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สรุปได้ว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง บริหารจัดการโดยให้โรงเรียนเป็นฐาน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมและสามารถตรวจสอบได้

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากมาตรา 47 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดว่า ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้น ได้นำไปสู่การจัดทำกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 โดยรวมระบบการประกันคุณภาพภายในขององค์กรหลักที่รับผิดชอบการศึกษาในแต่ละระดับ และระบบการประกันคุณภาพภายนอกเข้าด้วยกัน ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งรวมถึงการศึกษาปฐมวัยนั้น ระบุว่าให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ด้าน ดังนี้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 6-22)

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายใน
7. ด้านการจัดทำรายงานประจำปี
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา “มาตรฐานการศึกษา” เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา เช่น มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานของเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งล้วนมีวัตถุประสงค์เฉพาะและมีเป้าหมาย คือ คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับกฎกระทรวงที่กำหนดไว้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นต้องกำหนดให้สอดคล้องมาตรฐาน

การศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กฎกระทรวงศึกษาธิการกำหนด และต้องครอบคลุมถึงสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ และค่านึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ด้วยมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้นนั้น มีการระบุตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานนั้น ๆ ให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดความสะดวกและเข้าใจตรงกันในการวัดและประเมิน และการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานนั้น ควรประกอบด้วยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาแห่งนั้น ๆ บุคคลที่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักปราชญ์/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิจาก มหาวิทยาลัย/ แหล่งความรู้ใกล้เคียงเจ้าของกิจการ/ สถานประกอบการในชุมชน บุคคลที่เกี่ยวข้อง เหล่านี้ควรมีส่วนร่วมอย่างยิ่งในการร่วมกันกำหนดคุณภาพผู้เรียน สนับสนุนและทำงานร่วมกับ สถานศึกษา ให้พัฒนาสู่เป้าหมายได้ในเวลาอันรวดเร็ว

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาในสถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผน 2 ประเภท คือ

2.1 แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นแผนที่มีรอบระยะเวลาการพัฒนา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อาจเป็นแผน 3 ปี แผน 4 ปี หรือแผน 5 ปี แล้วแต่ตามความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา แผนประเภทนี้จะสะท้อนกระบวนการวางแผน เชิงกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้ แผนพัฒนาสถานศึกษาที่ดีควรคำนึงถึงวิธีดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ คือ

2.1.1 มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผน ปฏิบัติการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว

2.1.2 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนา และสภาพความสำเร็จ ของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

2.1.3 กำหนดวิธีการดำเนินงานอาศัยหลักวิชาหรือผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิง ประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและ การประเมินผลการพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

2.1.4 เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุน ทางวิชาการได้ และระบุไว้ในแผนให้ชัดเจน

2.1.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 2.1.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคลากรภายในชุมชน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน
- 2.1.7 กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.1.8 มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.2 แผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งแตกออกมาจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา เพื่อการดำเนินงานเป็นรายปี แผนปฏิบัติการประจำปี แต่ละปีควรมีจุดเน้นที่เป็น รูปธรรม นอกจากความชัดเจนในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบแล้ว สถานศึกษาต้องกำหนดกิจกรรมการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ความก้าวหน้า ของการดำเนินงาน การปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ราชัน คล่องตัว มีการประเมินตนเอง นำไปสู่การได้ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปเขียนรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาต่อไป

3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐาน ที่สถานศึกษากำหนดไว้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดระบบการบริหารสถานศึกษาและระบบ สารสนเทศเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

3.1 การจัดระบบบริหารสถานศึกษา

สถานศึกษาสามารถจัดระบบบริหาร โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีหรือผลงานวิจัยที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยเน้นแนวทางการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย โดยจัดให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดที่มีการแบ่งงานเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้การบริหารงานตามโครงสร้างของสถานศึกษา

3.2 การจัดระบบสารสนเทศ

สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุม และเพียงพอ ต่อการนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา สืบค้นง่ายและรวดเร็ว ผู้รับผิดชอบดูแลสารสนเทศ ของสถานศึกษาต้องทำงานอย่างมีระบบ โดยมีการกำหนดกรอบการเก็บข้อมูลเฉพาะที่จำเป็น วางแผนการเก็บข้อมูล ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย สร้างความเข้าใจให้ทุกฝ่าย ตระหนักถึงความจำเป็นในการเก็บข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้เกิดความร่วมมือและให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน ข้อมูลสารสนเทศที่นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่สุด คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ เกี่ยวกับผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องจัดเก็บข้อมูล และสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลและ ต้องทำให้เป็นปัจจุบันในทุกภาคเรียน เพื่อการวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานได้ทันเหตุการณ์

4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีโครงการกิจกรรมที่ต้องดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ใน ตัวชี้วัดของโครงการ ต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม ใช้เทคนิคการบริหาร และการจัดการ ที่จะทำให้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

4.1 วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมिंग (Deming cycle) เป็นเทคนิคที่นิยมใช้กันแพร่หลาย เพราะเป็นกระบวนการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอด ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข วางมาตรฐาน มาตรการ กำหนดขั้นตอนกันใหม่ (Act) เพื่อการดำเนินงานต่อ ๆ ไป วงจรการพัฒนา PDCA สามารถนำไปใช้ดำเนินการได้ในทุกขั้นตอน ทุกงาน และสอดคล้องกันได้อย่างต่อเนื่อง

4.2 แนวคิด Balanced Scorecard สถานศึกษาหลายแห่งใช้แนวคิดในการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน (Balanced scorecard) เป็นเทคนิคการบริหาร เช่น โรงเรียนในฝัน โดยใช้การกำหนดมุมมองที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จของการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ

4.2.1 มุมมองด้านนักเรียน (Student perspective) โดยพิจารณาความต้องการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่คาดหวัง

4.2.2 มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน (Internal process perspective) โดยพิจารณาผลสำเร็จและแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของกระบวนการบริหารจัดการและการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน

4.2.3 มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and growth perspective) โดยพิจารณาปัจจัยที่ใช้ขับเคลื่อนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพตามที่คาดหวัง ซึ่งได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและทักษะของครูผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรการศึกษา การเพิ่มสมรรถนะของสถานศึกษาในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

4.2.4 มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget and resource perspective) พิจารณาปัจจัยส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุภาพความสำเร็จ โดยคำนึงถึงแหล่งสนับสนุนอัตรา กำลัง ค่าใช้จ่ายประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรและงบประมาณจากมุมมองทั้งสี่ด้านนำมากำหนด วัตถุประสงค์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ โดยคำนึงถึงความครอบคลุมและสมดุลเพื่อตรวจสอบลำดับความสำคัญและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำได้โดยการนำวัตถุประสงค์มา กำหนดตัวชี้วัด เป้าหมายและกลยุทธ์เริ่ม

5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาดังได้กล่าวแล้ว สถานศึกษาควรตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อวางแผนติดตามและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงาน โครงการตลอดปีการศึกษา โดยใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นกรอบการติดตามตรวจสอบ ทั้งนี้ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ เพื่อให้ก้าวทันสภาวะการณ์ปัจจุบันด้วย คือ

5.1 วิสัยทัศน์และภารกิจของสถานศึกษา เช่น วิเคราะห์ดูว่าวิสัยทัศน์และภารกิจสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบันหรือไม่ ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง จัดกิจกรรมอย่างไรจึงจะเหมาะสม

5.2 แผนพัฒนาสถานศึกษา เช่น แผนพัฒนาสะท้อนความต้องการของชุมชนจริงหรือไม่ มีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนนำผลมาใช้ในการวางแผนครอบคลุมครบถ้วนหรือไม่ กิจกรรมตามแผนสัมพันธ์กันและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายหรือไม่ แผนพัฒนาโดยรวมมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีทิศทางพัฒนาที่ชัดเจนหรือไม่

5.3 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เช่น บรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด สะท้อนความสำเร็จของผู้เรียนอย่างไร ครูเลือกใช้ยุทธศาสตร์การสอนหลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างไร การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกแก้ปัญหา ฝึกการคิดสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ตลอดจนพัฒนานิสัยรักการเรียนรู้หรือไม่ ผู้เรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกหรือไม่

5.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนประสบความสำเร็จจากการเรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ ผลงานของผู้เรียนมีความหมายบ่งบอกถึงสิ่งที่ผู้เรียน รู้ เข้าใจ และทำได้หรือไม่ ผลงานแสดงความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ และผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้ไปใช้มากน้อยเพียงใด ผู้สอนใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย และสอดคล้องกับสภาพจริงเพียงใด มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินหรือไม่ สถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างดีหรือไม่

5.5 การพัฒนาองค์กร เนื่องจากสถานศึกษาเป็นแหล่งหรือศูนย์การเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชน ฉะนั้นนอกเหนือจากการบริหารจัดการด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาผู้สอนและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว สถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ประเด็นในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน จึงควรวิเคราะห์ดูว่า ผู้บริหารอุทิศตนเพื่อองค์กร เพื่อนร่วมงาน และเพื่อการพัฒนา

การศึกษาอย่างไร เป็นผู้ นำในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสามารถแนะนำนวัตกรรมหรือ แหล่งนวัตกรรมสำหรับผู้สอนได้หรือไม่ มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ ผู้สอน คณะทำงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเชิงบริหารหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด มีการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด มีการรวบรวม แหล่งภูมิปัญญาชาวบ้าน และเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นที่ปรึกษาหรือให้ความรู้หรือไม่ มีการพบปะ และเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อเทียบเคียงการพัฒนาหรือไม่อย่างไร

5.6 การพัฒนาวิชาชีพครู เช่น มีการใช้แหล่งวิทยากรภายนอก ช่วยให้ครูเกิด การเรียนรู้รู้อย่างไรบ้าง มีการเปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดในการพัฒนา วิชาชีพด้วยวิธีการใดบ้าง สนับสนุนให้ครูมีการวิจัยค้นคว้าความรู้ใหม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการประเมินผลบ้างหรือไม่ บ่อยเพียงใด จัดหางบประมาณและสิ่งสนับสนุนมากนักน้อยเพียงใด ส่งเสริมให้มีการสัมมนาหรือพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบอื่นใดหรือไม่การตรวจสอบและการทบทวน คุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างจริงจัง จะช่วยให้สถานศึกษามีข้อมูลถูกต้อง เพียงพอ ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพการศึกษาในรอบปีถัดไป นอกจากนี้ผลจากการ ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษายังมีส่วนช่วยกระตุ้นผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนักการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนให้ตระหนักถึงการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาในระดับ ท้องถิ่น หรือระดับชาติอีกทางหนึ่งด้วย

6. ด้านการประเมินคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของ สถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเพื่อที่จะได้ ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานของ สถานศึกษาหรือไม่ นำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันทีเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประเมินภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษาหรือการประเมิน ตนเอง การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ควรยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตาม ควรสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างน้อย 2 ด้าน ดังนี้

6.1 คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกระดับชั้น พฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียน โดยระบุได้กล่าวถึงกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษกลุ่มผู้เรียนที่มี ความเสี่ยง กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มผู้เรียนที่มีคุณลักษณะที่ ยังไม่เป็นไปตามที่พึงประสงค์ เพราะข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่ อันนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารจัดการต่อไป

6.2 คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในทุกมาตรฐาน ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด จากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาดังได้กล่าวไว้ข้างต้น สถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้ด้วย อย่างไรก็ตามสถานศึกษาที่มีความพร้อมอาจตั้งคณะทำงานขึ้นทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาก็ได้ซึ่งจะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง นำผลจากการประเมินไประบุไว้ในรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อไป

7. ด้านการจัดทำรายงานประจำปี การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะการทำงานใด ๆ ก็ตามต้องมีการรายงานผลและนำผลไปใช้ จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามเนื่องจากในอดีตมีการละเลยกันมากจนทำให้เกิดจุดอ่อนเรื่องระบบฐานข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนา จึงมีการตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบของการรายงานประจำปีได้ตามความเหมาะสม อาจแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 7.1 ข้อมูลพื้นฐาน
- 7.2 แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 7.3 ผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 7.4 สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้

8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการทำให้คุณภาพของสถานศึกษาดำรงอยู่อย่างยั่งยืนนั้น สถานศึกษาควรตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานตาม โครงการ กิจกรรม อยู่เสมอ โครงการ กิจกรรม ที่ทำต้องคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ ส่งผลถึงผู้เรียน การพิจารณาโครงการกิจกรรมที่จะทำต่อไปหรือไม่นั้น ควรพิจารณาดังนี้

- 8.1 ถ้าเป็นโครงการที่ดีสมควรดำเนินต่อไปก็ดำรงโครงการนั้นไว้
- 8.2 ถ้าเป็นโครงการที่ดีแต่ยังดำเนินการไม่สำเร็จหรือไม่บรรลุเป้าหมาย เพราะมีจุดบกพร่อง ถ้าปรับปรุงแก้ไขสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ก็ดำเนินการต่อไปและทำให้ดีขึ้น
- 8.3 ถ้าเป็นโครงการที่มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา ก็พัฒนาดำเนินโครงการนั้นต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

8.4 หากมีเหตุการณ์หรือสิ่งที่สื่อเค้าว่าจะเกิดปัญหาต้องหาทางป้องกันไว้ก่อนก็จำเป็นต้องจัดทำโครงการใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อป้องกันปัญหา อย่างไรก็ตาม ในการทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้นสถานศึกษาต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

8.4.1 สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในหมู่ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

8.4.2 เน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่างมีเป้าหมาย ทำงานเป็นหมู่คณะ และต้องทำอย่างต่อเนื่อง

8.4.3 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) การจะทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ ต้องทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ รู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบ่งปันความรู้กันตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ หลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่น ๆ สถานศึกษาก็จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลา ผลผลิตขององค์กรแห่งการเรียนรู้เห็นได้จาก 1) ผลสัมฤทธิ์ของงานสูงขึ้น 2) เกิดการพัฒนาคน 3) มีการพัฒนาความรู้ และ 4) องค์กรมีศักยภาพสูงขึ้น

หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 11-22)

1. ให้สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2. ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยให้มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

2.1 กำหนดแนวทาง และวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2 กำกับ ติดตาม ให้ความเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกัน

คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.3 เสนอสถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

3. ให้สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

4. ให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักและครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้
 - 5.1 เป็นแผนที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ
 - 5.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม
 - 5.3 กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
 - 5.4 กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
 - 5.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 5.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
 - 5.7 กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
6. ให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
7. ให้คณะบุคคลตามดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม โดยให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วยกระบวนการและวิธีการที่ได้มาตรฐาน
9. ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมหลักฐานข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

10. ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริม สนับสนุนและร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

10.1 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

10.2 จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ในวิชาแกนหลักของสถานศึกษาร่วมกันเป็นรายปีหรือเป็นรายภาค

10.3 จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยกระบวนการ และวิธีการที่ได้มาตรฐาน

11. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ

12. ให้นำหน่วยงานต้นสังกัด ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับ สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผล และผลงประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการดำเนินงาน เพื่อหาข้อบกพร่อง และร่วมกันพัฒนาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องนั้น โดยมุ่งหวังให้การบริหารจัดการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและสร้างความมั่นใจแก่นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และสอดคล้องกับแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 มีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 8 ประการ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีผลต่อการแสดงพฤติกรรม ก่อให้เกิดความแตกต่างในด้านความต้องการ ความคิดเห็น และผลสำเร็จของงาน ดังนั้นประสบการณ์ทำงานย่อมก่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ ทักษะ และทัศนคติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้ศึกษา ไพสันต์ ศรีแปง (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบว่า บุคลากรซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร และอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวมเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความเห็นต่างจากผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 10-20 ปี และมากกว่า 20 ปีขึ้นไป

ชวลิต ศรีพวงผกาพันธ์ (2543) ได้ศึกษาระดับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายประกันคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายประกันคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน เฉพาะด้านการประกันประสิทธิภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 5 ปีถึง 10 ปี มีปัญหามากกว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี

สรุปได้ว่า ประสบการณ์ทำงานนั้นมีผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจนำมาใช้เป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

ขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษาที่นำมาใช้เป็นตัวแปรในการศึกษาค้นคว้าจำแนกออกเป็น 2 ขนาด คือ สถานศึกษขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยใช้จำนวนนักเรียนที่มีอยู่เป็นเกณฑ์ในการบริหารการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลและคุณภาพในการจัดการศึกษานั้น สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันย่อมส่งผลให้การจัดกิจกรรมและวิธีการพัฒนาต่าง ๆ แตกต่างกันไป ทั้งนี้เพราะปัจจัยต่าง ๆ ในการสนับสนุนงานของโรงเรียนแต่ละขนาด เช่น ทรัพยากรต่าง ๆ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และงบประมาณย่อมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรนนท์ จันทร์สว่าง (2547, หน้า 94) ได้ศึกษาทัศนคติครูปฐมวัยต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมและด้านการปฏิบัติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีทรัพยากรบริหารมากกว่า ทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการจัดการ โดยผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารหลายคน ซึ่งในโรงเรียน

ขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก มีทรัพยากรการบริหารค่อนข้างจำกัด ซึ่งถ้าหากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ก็จะสามารถดำเนินกิจกรรมการปฏิบัติงานได้ครบทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ ศรีสุภางค์ หอมไกลาศ (2548, หน้า 81) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีผลการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และ นเรศ ธรรงค์ฤทธิ์ (2547, หน้า 81) ได้เปรียบเทียบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนต่างขนาดกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ขนาดของสถานศึกษานั้นมีผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจึงมีความสนใจนำมาใช้เป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอสรุปได้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ประกาย บัตรศิริมงคล (2544) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตพุทธมณฑลอีสาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่า บุคลากรโดยรวม ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และบุคลากรโรงเรียนขนาดใหญ่ เห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษามีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและ 6 ขั้นตอนอยู่ในระดับมาก ยกเว้นบุคลากรโดยรวม เห็นว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานตามขั้นตอน และการนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับจังหวัด บุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก และบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลางเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและ 6 ขั้นตอน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับจังหวัดเห็นว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานขั้นตอนการศึกษาและการเตรียมการ อยู่ในระดับมาก และบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง เห็นว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานขั้นตอนการศึกษาและการเตรียมการ และขั้นตอนการนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง

สมชาติ แก้วขาว (2545) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียน และครูปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ทั้ง 3 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนการควบคุมคุณภาพการศึกษา ขั้นการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และขั้นการประเมินและรับรองคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่บุคลากรในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้บุคลากรในโรงเรียนยังได้เสนอให้โรงเรียนพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในให้ได้มาตรฐานชัดเจนขึ้น และเน้นให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนพร้อมทั้งบุคลากรอื่น ๆ เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ปัญญา ปรารักษ์ทอง (2545) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา การควบคุมคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา การควบคุมคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมในด้านพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานแตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดกลางมีสภาพการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการดำเนินการไม่ต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ในด้านการกำหนดมาตรฐานในโรงเรียนการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานของบุคลากรที่มีบทบาทต่างกัน พบว่ามีสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

พัชรี กรรมารางกูร (2546) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชรินทร์รัตน์ เพ็ชระ (2546) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญการศึกษา จังหวัดสระแก้ว พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญการศึกษา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาด้าน

การรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการศึกษาและการเตรียมการ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สิงหา กงงาม (2546) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูทั้งในตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียน ครู อาจารย์ รวมทั้งข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในทุกขนาด โรงเรียนอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารกับครู อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกัน

เสริญ เป้าเส็ง (2546) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในอันดับสูงสุด ส่วนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาอยู่ในอันดับต่ำสุด การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากร และสภาพแวดล้อมในการทำงานด้านการได้รับการสนับสนุนจากเขตพื้นที่การศึกษา ที่แตกต่างกันมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน และการได้รับการฝึกอบรมการประกันคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กาญจนา นิยมนา (2547) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญวรรณ มณีเนตร (2547) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ในด้านแนวทางการดำเนินงานตามขั้นตอนการดำเนินงานทั้ง 8 ขั้นตอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน ส่วนขนาดโรงเรียนต่างกัน จะมีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในไม่ต่างกัน

เรื่องเดช เฟ็งจันท์ (2548) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การดำเนินงานทั้ง 3 ด้าน คือ การเตรียมการก่อนการดำเนินงาน การดำเนินงาน และการจัดทำรายงานประเมินตนเอง มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานด้านการเตรียมการก่อนการดำเนินงาน การดำเนินงาน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนการดำเนินงานด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการเปรียบเทียบการดำเนินงานระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

ธนิศย์ ไชยแก้ว (2549) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในการดำเนินงานประกันภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 โดยภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพอยู่ในระดับมาก ระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เกี่ยวกับการกำหนดให้บุคลากรของสถานศึกษารับผิดชอบงาน โครงการและกิจกรรม ส่วนระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาในหลักสูตรท้องถิ่น และโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน จะมีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างจาก โรงเรียนขนาดเล็ก และ โรงเรียนขนาดกลาง มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกับ โรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปริญญญา กระแสร์สุนทร (2549) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดฉะเชิงเทรา ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในทั้งในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สุภาพร ไพโพธิ์ (2551) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผล

การศึกษา พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มากกว่าครูผู้สอน และเมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระหว่าง ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยและประสบการณ์ทำงานมาก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานมาก มีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย

ณัฐนิช เขียวพอ (2554) ได้ศึกษาการพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกัน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ระหว่างการดำเนินการของผู้บริหารและครูผู้สอน มีการดำเนินการพัฒนามาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารมีการดำเนินการสูงกว่าครูผู้สอน และเมื่อเปรียบเทียบ การพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขต อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น มาตรฐานด้าน การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่โรงเรียน ขนาดกลางมีการดำเนินการมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และ โรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำเนินการ มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

สุวิทย์ จันทรเสถียร (2554) ศึกษาการพัฒนากการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพ ผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยปูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพ ภายใน ด้านคุณภาพผู้เรียนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการพัฒนากการประกันคุณภาพ ภายในส่วนของการเตรียมการ พบว่าครุมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในดีขึ้น และผู้วิจัยและคณะได้ร่วมกันกำหนดตัวบ่งชี้สำคัญ และกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจำนวน 4 ตัว ได้แก่ 1) จำนวนครั้งที่จัดกิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาการ 2) จำนวนครั้งที่มีการจัดกิจกรรม สอนซ่อม 3) จำนวนครั้งที่มีการจัดกิจกรรมนันทนาการ และ 4) จำนวนครั้งที่มีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา แหล่งเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ทั้งหมด

งานวิจัยในต่างประเทศ

Suryadi (1992) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษาของประเทศอินโดนีเซีย โดยวัดคุณภาพของครูใน 4 ปัจจัยหลัก คือ ความสามารถทางด้านวิชาชีพ ความพยายามทางวิชาชีพ เวลาที่ใช้ในกิจกรรมวิชาชีพ และความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญและงานที่ได้รับมอบหมาย ผลการวิจัย พบว่า ครูเป็นปัจจัยที่กระตุ้น และใช้ประโยชน์จากปัจจัยอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ครูเป็นปัจจัยเดียวที่ใช้ตัดสินการประกันคุณภาพการศึกษา และครูที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาได้มากที่สุด

Carroll (1994) รายงานการพัฒนา “Best practices descriptor” ของโรงเรียนในรัฐนิวเซาท์เวล ออสเตรเลีย ว่า ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1993 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโครงการการประกันคุณภาพภายในรัฐนิวเซาท์เวล ได้จัดทำคู่มือชื่อ “Best practices descriptor” เพื่อเตรียมการให้โรงเรียนร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียนหรือห้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดเค้าโครงการประเมินโรงเรียนในระหว่างดำเนินการ เอกสารนี้มุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเรียนและการสอน ซึ่งได้กำหนดขอบข่ายโดยแบ่งการพัฒนาออกเป็น 3 ส่วน คือ การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน การเรียนรู้ของนักเรียน และการปฏิบัติการสอนของครู ต่อจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลย้อนกลับจากครูระหว่างการปฏิบัติงานจากการรายงานของโรงเรียนในเรื่องการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาคู่มืออาชีพซึ่งตัวชี้วัดการพัฒนาได้จากการสังเกตการปฏิบัติงานในห้องเรียน โดยมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายให้คำปรึกษา

Lundquists (1997) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบคุณภาพ ISO 9000 ในระดับอุดมศึกษา (Quality systems and ISO 9000 in higher education) พบว่า ในสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป มีการใช้ระบบการประกันคุณภาพ และ ISO 9000 จากการสำรวจ 23 สถาบันทั่วโลก พบว่า กระบวนการของการประกันคุณภาพมีประโยชน์มาก

Brooks (1999) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพและการวางแผนปรับปรุงการศึกษาพิเศษในมลรัฐอิลลินอยส์ (Illinois) โดยศึกษาจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการการบริหารการศึกษาพิเศษ จำนวน 14 คน ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการการบริหารการศึกษาพิเศษส่วนใหญ่เชื่อว่าการประกันคุณภาพและการวางแผนปรับปรุงการศึกษาพิเศษจะไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินงานการศึกษาพิเศษ

Bugg (2000, p. 66) ได้วิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพและแผนพัฒนาในโรงเรียนมัธยมศึกษา รัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา การวิจัยเป็นการตรวจสอบวิเคราะห์ประสิทธิผลของคณะกรรมการประกันคุณภาพและวางแผนพัฒนาของรัฐอิลลินอยส์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเปลี่ยนแปลงระบบในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ เป็นการศึกษาเพื่อใช้ในการตัดสินใจ

ในขอบเขตของโรงเรียน 2 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ก่อนที่จะมีการประกันคุณภาพการศึกษาและการวางแผนพัฒนาโรงเรียน ทั้ง 2 โรงเรียนไม่มีโครงสร้างอย่างเป็นทางการในการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนในชนบท สามารถที่จะใช้ประโยชน์จากกระบวนการประกันคุณภาพ

Ngwenya (2004) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาดูมศึกษาในประเทศแอฟริกาใต้ โดยศึกษาเชิงกรณีกับมหาวิทยาลัยแห่งเดอร์บัน-เวสต์วิน (University of Durban-Westville) ผลการศึกษาพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาดูมศึกษา โดยลักษณะการกระจายอำนาจจะมีผลดีว่าการประกันคุณภาพและรวมอำนาจ และผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการพัฒนาวิชาการ (Academic development) กับการประกันคุณภาพ (Quality assurance) ซึ่งมีความหมายที่ไม่เหมือนกัน โดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ของหลักการในการดำเนินการ

Smuts (2005) ศึกษาการประกันคุณภาพการฝึกหัดครูของสถาบันการฝึกหัดครู โดยศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการการศึกษาชิญา (Tshiya College of Education) ซึ่งเป็นวิทยาเขตหนึ่งของวิทยาลัยแห่งประเทศแอฟริกาใต้ (University of South Africa) ซึ่งตั้งอยู่ ณ จังหวัดควาจัวาเหนือ (North Qwaqwa) โดยการศึกษาเป็นลักษณะการวิจัยปฏิบัติการ พบว่า การประกันคุณภาพขึ้นอยู่กับรูปแบบที่มีคุณสมบัติเหมาะสม หรือสอดคล้องกับนโยบายการฝึกหัดครูที่นักการศึกษาควรยึดเป็นแบบอย่างในการดำเนินงาน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศดังกล่าว สรุปได้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา เป็นกระบวนการบริหารจัดการศึกษาทุกด้านของโรงเรียน เป็นงานปกติของโรงเรียนที่ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพตามเป้าประสงค์ของหลักสูตรและสังคม สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนที่ได้จากการศึกษางานวิจัย จะมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางและมีความแตกต่างกันตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่จะผ่านเกณฑ์มาตรฐานและศักยภาพของนักเรียนสูงกว่านักเรียนในโรงเรียน ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการประเมินตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 12 โรงเรียน จำนวนครู 320 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 175 คน ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, p. 608) ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และกำหนดโรงเรียนเป็นเกณฑ์การสุ่ม

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดกลาง	132	73
ขนาดใหญ่	188	102
รวม	320	175

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ คือ ประสิทธิภาพทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มี 5 ข้อ
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มี 7 ข้อ
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มี 7 ข้อ
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มี 5 ข้อ
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มี 7 ข้อ
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายใน มี 4 ข้อ
7. ด้านการจัดทำรายงานประจำปี มี 4 ข้อ
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มี 7 ข้อ

รวมทั้งรวม 46 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างเป็นลำดับดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยยึดวัตถุประสงค์การวัดตามนิยามศัพท์เป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทั้งหมด 8 ด้าน รวมจำนวน 46 ข้อ
4. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความชัดเจนของคำถามและทำการปรับปรุงแก้ไข
5. นำเครื่องมือเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อพิจารณา ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ดังรายนามต่อไปนี้
 - 5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรดี อนันต์นารี อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 5.2 ดร.สถาพร พงษ์พิบูล อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 5.3 นายณรงค์ ช่อกำเนิด ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ คัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) เฉลี่ยตั้งแต่ .50 ขึ้นไปนำไปเป็นแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกในข้อ 5 ไปทดลอง (Try out) กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม
7. นำแบบสอบถามจากการทดลองใช้ ตามข้อ 6 มาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .27 - .73 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Alpha coefficient) ของ Cronbach (1990, p. 204) ผลปรากฏมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 แล้วนำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคม

พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามคืนครบถ้วนและสมบูรณ์ทุกชุด จำนวน 175 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
3. นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน โดยแบ่งการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ของ พิสนุพงษ์ศรี (2554) และตามแนวคิดของ Best and Kahn (1993 อ้างถึงใน ปริญญา กระแสร์สุนทร, 2549, หน้า 45) มีรายละเอียดดังนี้

- 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับ มากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับ มาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับ ปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับ น้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับ น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้รายงานใช้สถิติดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียน
นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประเภท
การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t -test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ผู้วิจัย นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้รายงานได้ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ทางสถิติในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ใน t -Distribution

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

p แทน ความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ผู้รายงานได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 175 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	63	36.0
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	112	64.0
รวม	175	100
2. ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดกลาง	73	41.71
ขนาดใหญ่	102	58.29
รวม	175	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 64.0 น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 และครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 58.29 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 41.71 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียน
นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ผลการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ ปรากฏดังตารางที่ 3 ถึงตารางที่ 11 ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	<i>n</i> = 175		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.10	0.34	มาก	3
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.07	0.41	มาก	8
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.10	0.35	มาก	4
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.13	0.39	มาก	2
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.13	0.36	มาก	1
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายใน	4.08	0.46	มาก	6
7. ด้านการจัดทำรายงานประจำปี	4.08	0.42	มาก	5
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.07	0.26	มาก	7
รวม	4.10	0.20	มาก	

จากตารางที่ 3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ
สถานศึกษา ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	<i>n</i> = 175		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงประกาศใช้	4.10	0.74	มาก	2
2. โรงเรียนร่วมกันพิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา	4.09	0.75	มาก	4
3. โรงเรียนกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน และตัวบ่งชี้	4.05	0.74	มาก	5
4. โรงเรียนประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบ	4.14	0.73	มาก	1
5. มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานกระทรวงมาตรฐานกรม มาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของโรงเรียน	4.09	0.74	มาก	3
รวม	4.10	0.34	มาก	

จากตารางที่ 4 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบ โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงประกาศใช้ และมีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานกระทรวง มาตรฐานกรม มาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของโรงเรียน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	<i>n</i> = 175		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง	4.08	0.75	มาก	3
2. โรงเรียนสำรวจความต้องการของบุคลากร หน่วยงาน และชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.05	0.80	มาก	7
3. โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับนโยบายและ พ.ร.บ. การศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานของโรงเรียนความต้องการของโรงเรียน และมุ่งเน้นที่ผู้เรียน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมคุณภาพ	4.05	0.74	มาก	6
4. มีการนำผลจากการประเมินมาตรฐาน จากรายงานผลการจัดการศึกษา และข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นมาใช้ในการวางแผน	4.11	0.79	มาก	1
5. โรงเรียนดำเนินการจัดตั้งคณะจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.05	0.73	มาก	5
6. โรงเรียนเสนอแผนพัฒนาการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ	4.09	0.75	มาก	2
7. โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรของโรงเรียน ผู้เรียน และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ร่วมรับผิดชอบและดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา	4.05	0.72	มาก	4
รวม	4.06	0.75	มาก	

จากตารางที่ 5 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการนำผลจากการประเมินมาตรฐาน จากรายงานผลการจัดการศึกษา และข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นมาใช้ในการวางแผน โรงเรียนเสนอแผนพัฒนาการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ และศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูล

ตามสภาพจริง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	$n = 175$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. โรงเรียนจัดโครงสร้างระบบการบริหารของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.14	0.73	มาก	3
2. โรงเรียนดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	4.00	0.90	มาก	7
3. โรงเรียนจัดทำสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ เช่น สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้ ทรัพยากร และสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนาบุคลากร ฯลฯ	4.05	0.77	มาก	5
4. โรงเรียนจัดทำสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียน เช่น ข้อมูลทั่วไป จุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียน ศักยภาพของโรงเรียนความต้องการของโรงเรียนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.07	0.77	มาก	4
5. โรงเรียนจัดทำสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ เช่น หลักสูตรและการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล	4.27	0.74	มาก	1
6. โรงเรียนจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน	4.17	0.75	มาก	2
7. โรงเรียนกำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบในการจัดทำระบบสารสนเทศ ดังกล่าวข้างต้นดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของสารสนเทศและปรับปรุงอยู่เสมอ	4.01	0.68	มาก	6
รวม	4.10	0.35	มาก	

จากตารางที่ 6 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดทำสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ เช่น หลักสูตรและการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โรงเรียนจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน และโรงเรียนจัดโครงสร้างระบบการบริหาร

ของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา
 ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
 สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ระยอง เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	<i>n</i> = 175		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. โรงเรียนจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี	4.11	0.75	มาก	4
2. โรงเรียนมีคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจนในการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการประจำปี และสอดคล้องกับความสามารถของ ผู้ปฏิบัติ	4.12	0.70	มาก	3
3. โรงเรียนมีการควบคุม กำกับการดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรม ที่ระบุไว้ในแผน	4.17	0.77	มาก	1
4. โรงเรียนดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการและช่วยเหลือ บุคลากรในการดำเนินงาน ตามแผน	4.10	0.74	มาก	5
5. โรงเรียนมีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ/ กิจกรรม	4.15	0.75	มาก	2
รวม	4.13	0.39	มาก	

จากตารางที่ 7 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา
 การจัดการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการควบคุม กำกับการดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรม ที่ระบุไว้ในแผน
 โรงเรียนมีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ/ กิจกรรม และโรงเรียนมีคำสั่งมอบหมาย
 งานที่ชัดเจนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และสอดคล้องกับความสามารถของ
 ผู้ปฏิบัติ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	<i>n</i> = 175		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.16	0.73	มาก	4
2. มีปฏิทินในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.18	0.76	มาก	1
3. มีการดำเนินการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา แก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.05	0.73	มาก	7
4. โรงเรียนดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.17	0.78	มาก	2
5. มีการสรุปผลและรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานตามระยะเวลาของโรงเรียน	4.12	0.73	มาก	6
6. มีการนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา	4.13	0.74	มาก	5
7. โรงเรียนเตรียมความพร้อมและให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด	4.16	0.72	มาก	3
รวม	4.13	0.36	มาก	

จากตารางที่ 8 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีปฏิทินในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โรงเรียนดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และ โรงเรียนเตรียมความพร้อมและให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยอง เขต 1 ด้านการประเมินคุณภาพภายใน

ด้านการประเมินคุณภาพภายใน	$n = 175$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน อย่างน้อย 3 คน ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน	4.06	0.75	มาก	3
2. โรงเรียนวางแผนปฏิบัติงาน มีการกำหนดเป้าหมาย แนวทาง การดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ เตรียมเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมิน	4.11	0.75	มาก	2
3. โรงเรียนดำเนินการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.00	0.77	มาก	4
4. โรงเรียนดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและ เหมาะสม	4.15	0.73	มาก	1
รวม	4.08	0.46	มาก	

จากตารางที่ 9 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ด้านการประเมินคุณภาพภายใน
โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่
โรงเรียนดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้
เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม โรงเรียนวางแผนปฏิบัติงาน มีการกำหนดเป้าหมาย แนวทาง
การดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน และโรงเรียนแต่งตั้ง
คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่
หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชวบระยอง เขต 1 ด้านการจัดทำรายงานประจำปี

ด้านการจัดทำรายงานประจำปี	<i>n</i> = 175		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. โรงเรียนมีการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน อย่างเป็นระบบ	4.06	0.75	มาก	3
2. โรงเรียนรายงานผลการตรวจสอบการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกระยะและต่อเนื่อง	4.11	0.75	มาก	2
3. โรงเรียนสรุปและจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในของ สถานศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงาน ต้นสังกัดกำหนด	4.13	0.73	มาก	1
4. โรงเรียนมีการเสนอรายงานประจำปี ต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน	4.03	0.71	มาก	4
รวม	4.08	0.42	มาก	

จากตารางที่ 10 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชวบระยอง เขต 1 ด้านการจัดทำรายงานประจำปี โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนสรุปและจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด โรงเรียนรายงานผลการตรวจสอบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกระยะและต่อเนื่อง และโรงเรียนมีการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินอย่างเป็นระบบ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	<i>n</i> = 175		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึง ถึงความสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.98	0.70	มาก	6
2. โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ	4.17	0.77	มาก	1
3. โรงเรียนนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามา วิเคราะห์ สังเคราะห์ จุดเด่น และจุดด้อยที่ต้องปรับปรุงพัฒนา	4.10	0.74	มาก	4
4. โรงเรียนระดมความคิดจากบุคลากรในโรงเรียนร่วมหาวิธี แก้ปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อวางแผน แก้ไขปรับปรุงผลจากการวิเคราะห์ในข้อ 3	4.12	0.74	มาก	2
5. โรงเรียนวางแผนในการรักษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนภายหลังการประเมิน	4.10	0.72	มาก	3
6. โรงเรียนวางแผนยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนภายหลังการประเมิน	3.98	0.73	มาก	7
7. โรงเรียนเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา	4.05	0.74	มาก	5
รวม	4.07	0.26	มาก	

จากตารางที่ 11 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ โรงเรียนระดมความคิดจากบุคลากรในโรงเรียนร่วมหาวิธีแก้ปัญหา และ

จัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อวางแผนแก้ไขปรับปรุงผลจากการวิเคราะห์ในข้อ 3 และ
โรงเรียนวางแผนในการรักษามาตรฐานคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนภายหลังการประเมิน
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	น้อยกว่า 10 ปี		ระดับ	อันดับ	ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป		ระดับ	อันดับ
	<i>n</i> = 63				<i>n</i> = 112			
	\bar{X}	<i>SD</i>			\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	4.11	0.30	มาก	5	4.09	0.36	มาก	5
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	4.06	0.40	มาก	6	4.07	0.42	มาก	6
3. ด้านการจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ	4.04	0.32	มาก	7	4.14	0.35	มาก	1
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	4.15	0.45	มาก	2	4.12	0.35	มาก	2
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	4.17	0.32	มาก	1	4.11	0.39	มาก	3
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายใน	4.12	0.52	มาก	3	4.06	0.42	มาก	7
7. ด้านการจัดทำรายงานประจำปี	4.03	0.41	มาก	8	4.11	0.42	มาก	4
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.11	0.26	มาก	4	4.05	0.27	มาก	8
รวม	4.10	0.18	มาก		4.09	0.20	มาก	

จากตารางที่ 12 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคม
พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์
ทำงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

น้อยกว่า 10 ปี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ และด้านการประเมินคุณภาพภายใน

ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	น้อยกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>n</i> = 63		<i>n</i> = 112			
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.11	0.30	4.09	0.36	0.35	0.73
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.06	0.40	4.07	0.42	-0.20	0.84
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.04	0.32	4.14	0.35	-1.93	0.55
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.15	0.45	4.12	0.35	0.42	0.67
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.17	0.32	4.11	0.39	0.95	0.34
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายใน	4.12	0.52	4.06	0.42	0.80	0.43
7. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	4.03	0.41	4.11	0.42	-1.23	0.22
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.11	0.26	4.05	0.27	1.43	0.16
รวม	4.10	0.18	4.09	0.20	0.09	0.93

จากตารางที่ 13 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับ การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	กลาง		ระดับ	อันดับ	ใหญ่		ระดับ	อันดับ
	$n = 73$				$n = 102$			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD				
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	4.05	0.30	มาก	4	4.13	0.36	มาก	3
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	4.03	0.41	มาก	8	4.10	0.41	มาก	8
3. ด้านการจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ	4.10	0.39	มาก	2	4.11	0.32	มาก	4
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	4.10	0.40	มาก	3	4.15	0.38	มาก	2
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	4.11	0.38	มาก	1	4.15	0.36	มาก	1
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายใน	4.04	0.48	มาก	6	4.11	0.45	มาก	6
7. ด้านการจัดทำรายงานประจำปี	4.04	0.40	มาก	5	4.11	0.44	มาก	5
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.03	0.27	มาก	7	4.10	0.26	มาก	7
รวม	4.06	0.19	มาก		4.12	0.20	มาก	

จากตารางที่ 14 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียน
นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาด
ของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ขนาดกลาง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและ
สารสนเทศ และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ตารางที่ 15 การทดสอบค่าที่เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา				<i>t</i>	<i>p</i>
	กลาง		ใหญ่			
	<i>n</i> = 73		<i>n</i> = 102			
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.05	0.30	4.13	0.36	1.56	0.12
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.03	0.41	4.10	0.41	1.04	0.30
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.10	0.39	4.11	0.32	0.16	0.88
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.10	0.40	4.15	0.38	0.87	0.39
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.11	0.38	4.15	0.36	0.62	0.54
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายใน	4.04	0.48	4.11	0.45	0.95	0.34
7. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	4.04	0.40	4.11	0.44	1.03	0.30
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.03	0.27	4.10	0.26	1.87	0.06
รวม	4.06	0.19	4.12	0.20	1.88	0.06

จากตารางที่ 15 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยจำแนกตามประเภทการทำงานและขนาดของสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่และขนาดกลาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 12 โรงเรียน รวม 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ และแบบสอบถามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 8 ด้าน รวมทั้งหมด 46 ข้อ ข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมารวมทั้งสิ้น 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง .27 - .73 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 สามารถสรุปผลการรายงานได้ดังนี้

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากระวังลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ระของ เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบ โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์หามาตรฐาน และตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงประกาศใช้ และมีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานกระทรวงมาตรฐานกรม มาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของโรงเรียน

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระของ เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการนำผลจากการประเมินมาตรฐาน จากรายงานผลการจัดการศึกษา และข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นมาใช้ในการวางแผน โรงเรียนเสนอแผนพัฒนาการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ และศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง

1.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระของ เขต 1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดทำสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ เช่น หลักสูตรและการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โรงเรียนจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน และโรงเรียนจัดโครงสร้างระบบการบริหารของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระของ เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการควบคุม กำกับการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมที่ระบุไว้ในแผน โรงเรียนมีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรม และโรงเรียนมีคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และสอดคล้องกับความสามารถของผู้ปฏิบัติ

1.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีปฏิทินในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โรงเรียนดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และ โรงเรียนเตรียมความพร้อมและให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

1.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายใน การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม โรงเรียนวางแผนปฏิบัติงาน มีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน และโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน

1.7 ด้านการจัดทำรายงานรายงานประจำปี การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการจัดทำรายงานประจำปี โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนสรุปและจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด โรงเรียนรายงานผลการตรวจสอบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกระยะและต่อเนื่อง และโรงเรียนมีการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินอย่างเป็นระบบ

1.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ โรงเรียนระดมความคิดจากบุคลากรในโรงเรียนร่วมหาวิธีแก้ปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อวางแผนแก้ไขปรับปรุงผลจากการวิเคราะห์ในข้อ 3 และ โรงเรียนวางแผนในการรักษามาตรฐานคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนภายหลังการประเมิน

2. ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ในการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ผู้วิจัยขอเสนอผลการอภิปรายดังต่อไปนี้

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 บริหารจัดการโดยยึดมาตรฐานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 5 มาตรฐาน และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นนโยบายสำคัญของชาติ โดยเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมผลักดันให้กระบวนการทำงานต่าง ๆ ของหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างสอดคล้องกันและเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา โดยได้กำหนดทิศทางไว้อย่างชัดเจนในหมวดที่ 6 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการซึ่งกำกับดูแลหน่วยงานทางการศึกษาได้กำหนดนโยบายด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและเร่งรัดสถานศึกษาต่าง ๆ ให้ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และรับการประเมินภายนอกอย่างเป็นระบบ ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 และสถานศึกษาในสังกัด ส่งเสริมสนับสนุนการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง กำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาระบบบริหารและสารสนเทศ ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการประเมินภายนอกรอบสาม และผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานการศึกษาแล้ว

จากเหตุผลดังกล่าว จึงสนับสนุนผลการวิจัยที่พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร ไผ่โพธิ์ (2551, หน้า 54) ที่ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา ภูแข่งหมอก (2555, หน้า 62) ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครพัฒน์ อุดมพัฒน์ (2554, หน้า 54) ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสามารถอภิปรายผลจำแนกเป็นรายข้อ ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกทราบ โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงประกาศใช้ และมีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานกระทรวงมาตรฐานกรม มาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ความสำคัญกับงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้เพื่อหาแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และบริบทของโรงเรียน โดยขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์ และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณิ ดิประชา (2554) ได้ศึกษาความคิดเห็นในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนเอกชนในเขตสังฆมณฑลราชบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนมีการปฏิบัติงานด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกาย บัตรศิริมงคล (2544) ที่ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสภวิทยาเขตพุทธมณฑลภาคอีสาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่า โรงเรียนมัศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการนำผลจากการประเมินมาตรฐานจากรายงานผลการจัดการศึกษา และข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นมาใช้ในการวางแผน โรงเรียนเสนอแผนพัฒนาการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ และศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียนในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนในการร่วมกันรับผิดชอบและดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา ได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่มีส่วนร่วมเสนอแนวคิดข้อเรียกร้อง เพื่อปรับปรุงและกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน ตลอดจนรับทราบการนำเสนอแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี กรรมมารางกูร (2546) ที่ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุภาพร ไพโพธิ์ (2551) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สระแก้วเขต 1 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สระแก้วเขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดทำสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ เช่น หลักสูตรและการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โรงเรียนจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน และโรงเรียนจัดโครงสร้างระบบการบริหารของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนคุ้นเคยกับการประกันคุณภาพทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา เพราะได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมทุกด้านจากหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อรองรับการประเมินภายนอกทุก 5 ปีจาก สมศ. และกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีมาตรการในการพัฒนาโรงเรียนเหล่านี้ ทั้งการจัดอบรม และการส่งเสริมช่วยเหลือเป็นพิเศษ จึงทำให้โรงเรียนต่าง ๆ ได้พัฒนาระบบงานประกันคุณภาพของตนเองอย่างต่อเนื่องนับสิบปี ทั้งการจัดระบบโครงสร้างการบริหารให้เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเหมาะสมกับความรู้ หรือหากโรงเรียนใดขาดแคลน

บุคลากรด้านนี้ เช่น โรงเรียนขนาดเล็กก็แก้ปัญหาโดยส่งครูเข้ารับการอบรมตามที่เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ได้จัดอบรมให้เป็นประจำทุกปี หรือการพาคณะครูไปศึกษาดูงานจาก โรงเรียนต้นแบบ จนทำให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้ ตลอดจนการจัดทำสารสนเทศ พื้นฐานของโรงเรียน สารสนเทศนักเรียน สารสนเทศวิชาการ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้โรงเรียนจำเป็นต้อง ใช้ทุกครั้งที่มีการดำเนินงานภายนอกมาขอตรวจเยี่ยมโรงเรียน จึงเป็นข้อมูลที่สำคัญที่ทุกโรงเรียนต้อง จัดทำ ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน และง่ายต่อการนำไปใช้ โดยเฉพาะใช้ในงานการประกันคุณภาพ ภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิงหา คงงาม (2546) ที่ศึกษาเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า การดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี ด้านการจัด ระบบบริหารและสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วุฒิสักดิ์ ธนวัฒน์กุล (2549) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน ข้าราชการครู ครูพิเศษ บุคลากรที่สอนหมวดวิชาพื้นฐาน บุคลากรที่สอนหมวดวิชาชีพ บุคลากรชายและบุคลากรหญิง ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ใน ระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการควบคุม กำกับ การดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรมที่ระบุไว้ในแผน โรงเรียนมีการสรุปผลการดำเนินงานตาม แผนงาน โครงการ/ กิจกรรม และโรงเรียนมีคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจนในการดำเนินงานตามแผน ปฏิบัติการประจำปี และสอดคล้องกับความสามารถของผู้ปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนปฏิบัติการ ประจำปีเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งโรงเรียนจะต้องจัดทำให้แล้วเสร็จก่อนการเปิดเรียนใหม่ใน แต่ละปีการศึกษาเพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานตลอดทั้งปี และเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพื่อรองรับการตรวจเยี่ยมจากหน่วยงานภายนอกทุกหน่วยงาน ซึ่งผู้บริหารให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ และถือเป็นเรื่องสำคัญที่โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ รวมทั้งจัดให้มี การนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือให้การ ดำเนินงานตามแผนนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และนำแนวทางจากการประเมินผลนั้น ไปเป็นกรอบ ในการวางแผนเพื่อจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปีในปีถัดไปให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้อง กับงานวิจัยของ ธนิตย์ ไชยแก้ว (2549) ที่ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในการดำเนินงานประกัน ภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผน พัฒนาการจัดการศึกษา โดยภาพรวมและรายชื่อมีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีปฏิทินในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โรงเรียนดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และโรงเรียนเตรียมความพร้อมและให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะดังที่กล่าวแล้วตอนต้นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ให้ความสำคัญกับงานด้านการประกันคุณภาพภายใน โดยได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์และส่งเสริมกลุ่มงานนี้อย่างจริงจัง โดยให้ศึกษานิเทศก์และผู้ที่เกี่ยวข้อง ออกประเมิน นิเทศ กำกับติดตามการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดอย่างต่อเนื่อง และได้จัดอบรมให้กับโรงเรียนในสังกัดทั้งระดับกลุ่มใหญ่รวมเขตพื้นที่ และระดับกลุ่มย่อย แยกตามอำเภอ จนกระทั่งถึงกลุ่มโรงเรียน โดยเน้นย้ำความสำคัญผ่านไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในการประชุม ประจำเดือนเป็นประจำ จึงทำให้โรงเรียนมีความพร้อม และให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งโรงเรียนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อวางกรอบงานเป็นปฏิทินสำหรับการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสี่ยงม เป้าแสง (2546) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราสาร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราสาร เขต 1 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม โรงเรียนวางแผนปฏิบัติงาน มีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน และโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และเห็นว่าสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องทำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยโรงเรียนจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งด้วยเครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาติ แก้วขาว (2545) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ด้านการประเมินคุณภาพภายในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปี โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนสรุปและจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด โรงเรียนรายงานผลการตรวจสอบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกระยะและต่อเนื่อง และโรงเรียนมีการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้อาจมาจากการที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และหลังจากนั้นโรงเรียนจะต้องสรุปและจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด และเสนอรายงานประจำปี ต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งเรื่องนี้ถือเป็นงานสำคัญของโรงเรียนอีกเรื่องหนึ่งที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ฝ่ายศึกษานิเทศก์และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านให้ความสำคัญ กำกับติดตาม และคอยช่วยเหลือให้โรงเรียนในสังกัด ส่งรายงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิงหา คงงาม (2546) ที่ศึกษาเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดทำรายงานประจำปี ทั้งภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

1.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ โรงเรียนระดมความคิดจากบุคลากรในโรงเรียนร่วมหาวิธีแก้ปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อวางแผนแก้ไขปรับปรุงฯ ผลจากการวิเคราะห์ในข้อ 3 และโรงเรียนวางแผนในการรักษามาตรฐานคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนภายหลังการประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาถือเป็นภาระงาน เป็นหัวใจที่สำคัญเรื่องหนึ่งของสถานศึกษาดังได้กล่าวแล้วข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัดทุกระดับจึงเห็นความสำคัญและพยายามส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิงหา คงงาม (2546) ที่ศึกษาเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภาพรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกาย บัตรศิริมงคล (2544) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตพุทธมณฑลอิสาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม

พบว่า บุคลากรโดยรวม ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ เห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษามีการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงาน พบว่า มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทั้ง 8 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเป็นภาระงานที่บุคลากรในโรงเรียนทุกคนต้องปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และรองรับการประเมินภายนอก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 39-42) ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ได้ให้ความสำคัญกับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ผ่านศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งและครูโดยการจัดอบรม การประชุม สัมมนา ศึกษาดูงาน การศึกษาเอกสาร การนิเทศ ติดตามการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดโดยหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูตระหนัก เข้าใจ และให้ความสำคัญกับงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยถือว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เพราะการประกันคุณภาพการศึกษา จะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมคิดร่วมทำกับครูและบุคลากรทุกคน ทุกฝ่าย ทั้งบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน มีการดูแล กำกับ ติดตามให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เป็นสิ่งยืนยันความสำเร็จของการจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ทุกคนจึงเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีความตระหนักในความสำคัญของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงทำให้ครูกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน ดังที่ประธานมณฑลพิทักษ์ (2533) กล่าวว่า ประสพการณ์ หมายถึง เวลาที่เราได้ผ่านงานอย่างใดอย่างหนึ่ง และงานนั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งเกิดจากวิถีคิดและวิถีทำงานของเจ้าของประสพการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกรัตน์ ภูระหงษ์ (2549) ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ด้านผลผลิตของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครู ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูที่มีประสพการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ

ประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาด้านผลผลิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพา ชินพร (2555) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในด้านผลผลิตของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในด้านผลผลิตทุกองค์ประกอบ ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้ผ่านการประเมินภายนอกจากสำนักงานมาตรฐานการศึกษาแล้ว จึงสามารถนำผลการประเมินมากำหนดแนวทางในการประกันคุณภาพภายในที่เป็นกระบวนการปฏิบัติงานตามศักยภาพ ประกอบกับสถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งถือเป็นนโยบายของสถานศึกษา และหน่วยงานจะต้องมีการติดตามผลเป็นระยะอยู่แล้ว จึงมีผลการดำเนินงานที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ปริญญา กระแสร์สุนทร (2549) ที่ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดฉะเชิงเทราขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในทั้งในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และกาญจนา นิยมนา (2547) ที่พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรินทร์รัตน์ เพ็ชระ (2546) ที่พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และพัชรี กรรमारากร (2546) ที่พบว่า การเปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของ เรืองเดช เพ็งจันทร์ (2548) ที่ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ ที่พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเปรียบเทียบการดำเนินงานระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ บุญวรรณ มณีเนตร (2547) ที่ศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดกรุงเทพมหานครที่พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรนำผลจากการประเมินมาตรฐาน จากการรายงานผลการจัดการศึกษา และข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นมาใช้ในการวางแผน
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ สถานศึกษาควรจัดทำสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ เช่น สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้ ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนาบุคลากร ฯลฯ
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรมีคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจน และดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้ปฏิบัติ โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก และควรมีการควบคุมกำกับการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และควรดำเนินการสรุปผลและรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้ทันตามกรอบระยะเวลาที่โรงเรียนวางไว้
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษาควรดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คนที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัด จ้างเหมาเขียนไว้อย่างน้อย 1 คน
7. ด้านการจัดทำรายงานประจำปี สถานศึกษาควรมีการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินอย่างเป็นระบบ และรายงานผลการตรวจสอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบทุกระยะและต่อเนื่อง
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรวางแผนในการรักษามาตรฐานคุณภาพของโรงเรียนภายหลังการประเมิน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ ภู่งวงษ์. (2549). *ประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาด้านผลผลิตของผู้บริหารและพนักงานครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- กมล ภู่งวงษ์. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: เมธิทิปส์.
- กรมวิชาการ. (2544). *สาระมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษากาบบังคับ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา นิยมนา. (2547). *สภาพปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรัส นองมาก. (2545). *การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข*. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์การพิมพ์.
- จรัส นองมาก. (2554). *การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: อรุณสภาคลาดพร้าว.
- จิรนนท์ จันทร์สว่าง. (2547). *ทัศนคติของครูปทุมวัยต่อการประกันคุณภาพในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปทุมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชมรมพัฒนาความรู้ด้านกฎหมาย. (2555). *การพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ*. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านกฎหมาย.
- ชรินทร์รัตน์ เพ็ชระ. (2546). *การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ชวลิต ศรีพวงผกาพันธุ์. (2543). *ระดับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐนิช เจียวพอ. (2554). *การพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนิศย์ ไชยแก้ว. (2549). *สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.
- นิติธร ปิลวาสน์. (2556). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <http://taamkru.com/th>
- นเรศ ธรรมรงค์ฤทธิ์. (2547). *ผลของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร. (2551). *การพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ สำหรับการประกันคุณภาพภายในศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- บุญวรรณ มณีเนตร. (2547). *แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ประกาย บัตรศิริมงคล. (2544). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตพุทธมณฑลอีสาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประसान มฤคพิทักษ์. (2533). *แ่งงำของงาน*. กรุงเทพฯ: สารทัศน์.
- ปริญญา กระแสร์สุนทร. (2549). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- ปัญญา ปรารค์ทอง. (2545). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พัชรี ธรรมารางกูร. (2546). *การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์า ชินพร. (2555). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในด้านผลผลิตของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิสนุ ฟองศรี. (2554). *การวิจัยการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธการพิมพ์.
- ไพสันต์ ศรีแปง. (2550). *การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). *การประกันคุณภาพการศึกษา: ทุกคนทำได้ไม่ยาก*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- เรืองเดช เฟื่องจันทร์. (2548). *การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา จังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณิ ดีประชา. (2554). *ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนเอกชนในเขตสังฆมณฑลราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- วรรษชล พิงอำนวย. (2550). *สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- วารินทร์ สิ้นสูงสุด. (2553). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สยามมิตรการพิมพ์.
- วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ และเฉลิมชัย หาญกล้า. (2554). *คุณภาพความสำเร็จที่ต้องเริ่มจากภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชันพริ้นติ้ง.
- วุฒิสักดิ์ ธนวัฒน์กุลชัย. (2549). *การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ศรีนวล แก้วประดิษฐ์. (2551). การมีส่วนร่วมของบุคลากรเรื่องการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา กรณีศึกษา โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชูปถัมภ์สังกัด
คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมชาติ แก้วขาว. (2545). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- สมยศ มหัทธโนบล. (2546). การพัฒนาแบบทดสอบวัดการปฏิบัติทักษะทางสังคมของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 3. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2553). การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). การนำ การจัดระดับเทียบเคียง มาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 13(1), 10-14.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2554, 26 ธันวาคม). มอบหมายหน้าที่และ
ความรับผิดชอบการปฏิบัติราชการ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.
คำสั่งที่ 663/2554.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2555). การดำเนินการประเมินภายใน
สถานศึกษา. ใน เอกสารประกอบการประชุมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา.
ระยอง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2556). สรุปรายชื่อครูนักเรียน ผู้บริหาร
โรงเรียน และข้าราชการครูในสังกัด. เข้าถึงได้จาก [www.rayong1.net/system/images/
download/19299.xls](http://www.rayong1.net/system/images/download/19299.xls)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). รายงานปฏิบัติการวิจัยพัฒนาระบบ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการประเมินตามสภาพจริง.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา:
เพื่อยอมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย. เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สิงหา คงงาม. (2546). *การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุจิตรา ภูแข่งหมอก. (2555). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชาติ เสนาสี. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุภาพร ไพโพธิ์. (2551). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิทย์ จันทรเสถียร. (2554). *การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ:กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยปูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เสียม เป้าเล็ง. (2546). *การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษามุททาสคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- อัครพัฒน์ อุดมพัฒน์. (2554). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโวทัย เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทุมพร จามรมาน. (2541). *การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Brooks, E. A. (1999). Quality assurance improvement planning and education of special education student. *Dissertation Abstract International*, 60(4), 946-A.
- Bugg, K. A. (2000). *Quality assurance improvement planning in Illinois school*. n.p.
- Carroll, C. (1994). *The development of best practices descriptors*. n.p.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lundquists, R. (1997). Quality systems and ISO 9000 in higher education. *Assessment and Evaluation in higher education*, 22(22), 72-159.
- Ngwenya, T. H. (2004). Quality assurance in South African higher education and its implementation at the University of Durban-Westville. *Dissertation Abstract International*, 42(5), 1442-A.
- Smuts, E. M. (2005). Quality assurance for teacher education in merging historically disadvantaged institution of higher education. *Dissertation Abstract International*, 65(10), 411-A.
- Suryadi, W. (1992). *Research in education* (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ตำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือการวิจัย
- ตำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
- ตำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ว.0547

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

27 กรกฎาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วยนางสาวศิรินทร ดงเรืองศรี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 57921087 ได้รับความเห็นชอบให้ทำ

งานนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดระยอง โดยอยู่ในความดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวี เป็นประธาน กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ภาควิชาการ บริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง จึงขอ ความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ภารดี อนันต์นาวี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวี)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 038-102052

โทรสาร 038-745811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ว.0548

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

30 กรกฎาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เรียน

ด้วยนางสาวศิรินทร ดงเรืองศรี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 57921087 ได้รับความเห็นชอบให้ทำ

งานนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดระยอง โดยอยู่ในความดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวี เป็นประธาน กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษาจึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ภารดี อนันต์นำวี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวี)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 038-102052

โทรสาร 038-745811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ว.0549

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

1 สิงหาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วยนางสาวศิรินทร ดงเรืองศรี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 57921087 ได้รับความเห็นชอบให้ทำ

งานนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดระยอง โดยอยู่ในความดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวี เป็นประธาน กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ภาควิชาการ บริหารการศึกษาจึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ภารดี อนันต์นาวี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวี)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 038-102052

โทรสาร 038-745811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้ถามครู มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ซึ่งการตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของผู้ตอบ เนื่องจากผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม จึงใคร่ขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อตามสภาพเป็นจริงเพื่อได้ข้อมูลอันจะนำไปสู่ผลการวิจัยที่เที่ยงตรง สามารถนำไปปรับปรุง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**คำชี้แจง** โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ

1. ท่านมีประสบการณ์ทำงาน

 น้อยกว่า 10 ปี ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

2. ขนาดของสถานศึกษาที่ท่านทำงานในปัจจุบัน

 กลาง (จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 121- 600 คน) ใหญ่ (จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 601-1,500 คน)**ตอนที่ 2 การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา****คำชี้แจง** ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่สอดคล้องกับการปฏิบัติของท่านมากที่สุด โดยตัวเลขในแต่ละเรื่องมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง ดำเนินการมากที่สุด

4 หมายถึง ดำเนินการมาก

3 หมายถึง ดำเนินการปานกลาง

2 หมายถึง ดำเนินการน้อย

1 หมายถึง ดำเนินการน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ข้อที่	การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
1.	โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงประกาศใช้					
2.	โรงเรียนร่วมกันพิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา					
3.	โรงเรียนกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน และตัวบ่งชี้					
4.	โรงเรียนประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบ					
5.	มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานกระทรวง มาตรฐานกรม มาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของโรงเรียน					

ข้อที่	การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
2. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
1.	ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน อย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง					
2.	โรงเรียนสำรวจความต้องการของบุคลากร หน่วยงานและชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
3.	โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับนโยบายและ พ.ร.บ. การศึกษา สอดคล้องกับ มาตรฐานของโรงเรียน ความต้องการของโรงเรียน และมุ่งเน้นที่ คุณภาพผู้เรียน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม					
4.	มีการนำผลจากการประเมินมาตรฐาน จากรายงานผลการจัด การศึกษา และข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น มาใช้ในการวางแผน					
5.	โรงเรียนดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง					
6.	โรงเรียนเสนอแผนพัฒนาการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบ					
7.	โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนเพื่อให้บุคลากรของ โรงเรียน ผู้เรียน และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ร่วมรับผิดชอบและ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา					

ข้อที่	การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ						
1.	โรงเรียนจัดโครงสร้างระบบการบริหารของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
2.	โรงเรียนดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ					
3.	โรงเรียนจัดทำสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการ เช่น สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้ ทรัพยากรและ สิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนานุเคราะห์ ฯลฯ					
4.	โรงเรียนจัดทำสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียน เช่น ข้อมูลทั่วไป จุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียน ศักยภาพของโรงเรียน ความต้องการของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชน					
5.	โรงเรียนจัดทำสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานวิชาการ เช่น หลักสูตรและการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล					
6.	โรงเรียนจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน					
7.	โรงเรียนกำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบในการจัดทำระบบสารสนเทศดังกล่าวข้างต้น ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของสารสนเทศ และปรับปรุงอยู่เสมอ					

ข้อที่	การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา						
1.	โรงเรียนจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี					
2.	โรงเรียนมีคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และสอดคล้องกับความสามารถของผู้ปฏิบัติ					
3.	โรงเรียนมีการควบคุม กำกับการดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรม ที่ระบุไว้ในแผน					
4.	โรงเรียนดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและช่วยเหลือบุคลากรในการดำเนินงานตามแผน					
5.	โรงเรียนมีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ/ กิจกรรม					
5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา						
1.	โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
2.	มีปฏิทินในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
3.	มีการดำเนินการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา แก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง					
4.	โรงเรียนดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคล และระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
5.	มีการสรุปผลและรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานตามระยะเวลาของโรงเรียน					
6.	มีการนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา					
7.	โรงเรียนเตรียมความพร้อมและให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด					

ข้อที่	การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ								
		5	4	3	2	1				
6. การประเมินคุณภาพภายใน										
1.	โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน									
2.	โรงเรียนวางแผนปฏิบัติงาน มีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน									
3.	โรงเรียนดำเนินการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง									
4.	โรงเรียนดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม									
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี										
1.	โรงเรียนมีการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินอย่างเป็นระบบ									
2.	โรงเรียนรายงานผลการตรวจสอบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกระยะ และต่อเนื่อง									
3.	โรงเรียนสรุปและจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด									
4.	โรงเรียนมีการเสนอรายงานประจำปี ต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน									

ข้อที่	การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
1.	โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
2.	โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ					
3.	โรงเรียนนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามาวิเคราะห์ ตั้งเคราะห์จุดเด่น และจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง พัฒนา					
4.	โรงเรียนระดมความคิดจากบุคลากรในโรงเรียน ร่วมหาวิธีแก้ปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อวางแผนแก้ไขปรับปรุง ผลจากการวิเคราะห์ในข้อ 3					
5.	โรงเรียนวางแผนในการรักษามาตรฐานคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนภายหลังการประเมิน					
6.	โรงเรียนวางแผนยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายหลังการประเมิน					
7.	โรงเรียนเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา					

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 16 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการดำเนินการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.40	24	.31
2	.49	25	.53
3	.73	26	.54
4	.53	27	.39
5	.55	28	.44
6	.35	29	.37
7	.50	30	.47
8	.56	31	.46
9	.27	32	.49
10	.38	33	.30
11	.53	34	.40
12	.64	35	.56
13	.53	36	.44
14	.55	37	.54
15	.59	38	.48
16	.53	39	.59
17	.48	40	.43
18	.64	41	.55
19	.42	42	.36
20	.49	43	.38
21	.49	44	.48
22	.55	45	.52
23	.69	46	.43

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94